

Besluitenlijst Raadsvergadering

Datum	07-07-2022
Tijd	19:30 – 22:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	Burgemeester A.J. Moerkerke
Griffier	A. Goslings
Aanwezigen	L. Ardon-Zagan, J. van Brenkelen, B. Çiçek, C.A.M. Damen, C.S.P. van Dijkhorst – Roderkerken, A.C.M. Fens, J.M. Hagenbeuk, A. Huijzer, P.E.C. Koomans – Schreuders, J. Lems, E.P.H.J. van der Linden, M.A. Pas, C. Punt, H.M. den Ridder – van Oers, C.P.M. Scheenaard, L. Schreuders, J.G. Schreuders, P. Stehouwer, C.L.F. Vermunt, G. Vos, G. Wiers en M.M.J. Willegers
Overige aanwezigen	G.J.M. Blom, A.M.J. Dingemans, C.J.A. van Dorst en P.M. Joosten-Wesselius (wethouders) en J.C. Slagboom (gemeentesecretaris)
Afwezig	A. Kavelaars, J.M.C.W. Koevoets en J.E.M. Nieuwkerk

1 Opening

De voorzitter opent de vergadering met een ogenblik stilte. Afwezig zijn de dames A. Kavelaars, J.M.C.W. Koevoets en J.E.M. Nieuwkerk

2 Vaststelling van de agenda van deze vergadering

De agenda wordt vastgesteld met op verzoek van de burgemeester de toevoeging van agendapunt 2.1, uitreiking erespeld.

2.1 Uitreiking erespeld J. Oskam

Vanwege zijn jarenlange inzet als burgerlid voor de ChristenUnie reikt de burgemeester de erespeld van de gemeente Moerdijk met bijbehorende oorkonde uit aan de heer Jan Oskam. De heer L. Schreuders spreekt hem namens de fractie nog kort toe.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten zodat men de heer Oskam kan feliciteren.

De voorzitter heropent de vergadering.

3 Spreekrecht inwoners

Hiervoor zijn geen aanmeldingen.

4 Vaststelling besluitenlijst raadsvergadering d.d. 9 juni 2022

De besluitenlijst wordt zonder opmerkingen vastgesteld.

5 Mededelingen

Wethouder Joosten zegt dat zij, naar aanleiding van de mogelijke sluiting van de Mariaschool in Langeweg, een gesprek heeft gehad met een stichting die de school mogelijk wilde overnemen. Echter, nog los van het financiële risico, moeten daarvoor 60 tot 70 aanmeldingen voor het volgende schooljaar zwart op wit binnen zijn. Deze aanmeldingen zijn er niet, waarmee de overname dus niet door kan gaan. Daarmee gaat de fusie met de school in Zevenbergschen Hoek dan ook door. De wethouder blijft het vervoer naar de andere school monitoren en bekijkt of daarbij begeleiding nodig is.

Burgemeester Moerkerke heeft vanuit de Vereniging Brabantse Gemeenten (VBG) het verzoek gekregen een brief vanuit de Provincie te willen ondersteunen, die uitgaat van de trots op onze Brabantse boeren. Deze brief doet een dringend beroep op de twee ministers van Landbouw en Stikstof om de instrumenten te concretiseren en financiële middelen beschikbaar te stellen. Verder is de vraag te bekijken of de stikstof-, natuur- en waterdoelen hand in hand moeten gaan met het toekomstperspectief voor de landbouw. Het college ondersteunt deze brief van harte. De brief zal morgenochtend uitgaan en zal ook aan de raad worden toegezonden.

6 Vaststelling jaarverslag 2021 en jaarrekening 2021

De heer Vos geeft als voorzitter van de audit commissie een korte toelichting. Er zit een nadere duiding van het grote positieve resultaat bij de stukken als toelichting. De auditcommissie heeft het verslag van bevindingen besproken met de accountant, er zijn nauwelijks bevindingen te melden en hij is zeer positief over de ambtelijke organisatie en de samenwerking daarmee. De conclusie van de audit commissie is dat men onder de indruk is van de kwaliteit van het geleverde werk: een vlotte opmaak en een succesvolle accountantscontrole. Een compliment voor de ambtenaren en portefeuillehouder is daarom op zijn plaats.

De heer Willegers, de heer Van Brenkelen en de heer Van der Linden maken het college en de organisatie complimenten voor het werk dat geleverd is.

Naar aanleiding van de technische vragen vanuit de ChristenUnie zegt wethouder Dingemans over de Botenloods bij Fort Sabina dat het plan dat er lag niet meer haalbaar is door de gestegen bouwkosten. Er worden nu vier alternatieve scenario's uitgewerkt, waarna een en ander weer wordt voorgelegd aan de raad.

Wethouder Van Dorst zegt naar aanleiding van de jaarrekening dat hij blij is met de rechtmatigheidsverklaring die nu al wordt afgegeven. Hij is blij met de

gemaakte complimenten en geeft deze door aan de organisatie, ook hij bedankt de medewerkers voor hun inzet.

De gemeenteraad heeft met algemene stemmen besloten:

1. Het jaarverslag 2021 en de jaarrekening 2021 vast te stellen;
2. In te stemmen met de in de jaarrekening opgenomen lasten en baten en de mutaties van de diverse reserves in 2021;
3. De buffer binnen de algemene reserve voor het weerstandvermogen vast te stellen op een bedrag van € 12,5 miljoen;
4. De omvang van de reserve maatschappelijk nut af te romen met een bedrag van € 330.000 i.v.m. de afwikkeling van diverse investeringen en dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve;
5. De omvang van de reserve gemeentegaranties af te romen met € 5.800 op basis van de vastgestelde risiconorm en dit bedrag toe te voegen aan de algemene reserve;
6. In te stemmen met het in de begroting 2022 verwerken van diverse incidentele budgetten waarvan de gemeenteraad eerder al heeft besloten om deze te dekken door een bijdrage uit een reserve;
7. Uit de reserve grondexploitatie € 263.500 te onttrekken, hiervan € 171.000 te storten in de reserve bovenwijkse voorzieningen en € 92.500 ten gunste te brengen aan het begrotingsresultaat 2022;
8. In te stemmen met de geactualiseerde grondexploitaties.

Na afloop van het agendapunt wordt een kort filmpje vertoond.

7

Bestemming jaarrekeningresultaat 2021

De gemeenteraad heeft met algemene stemmen besloten:

1. Ten laste van het jaarrekeningresultaat 2021 de volgende bedragen (opnieuw) beschikbaar te stellen in 2022:
 - a. € 375.000 voor diverse in de stelpost nieuw beleid opgenomen zaken;
 - b. € 309.400 voor onderhoud aan diverse monumenten;
 - c. € 215.000 voor inspectie en onderhoud aan bruggen en objecten in de openbare ruimte;
 - d. € 174.000 voor inzet ontvangen rijksmiddelen m.b.t. versterking dienstverlening;
 - e. € 118.500 voor aanpassingen in de brandveiligheid van gemeentelijke accommodaties;
 - f. € 69.000 voor training personeel m.b.t. nieuw werkplekconcept;
 - g. € 58.000 voor inzet ontvangen rijksmiddelen m.b.t. hersteloperatie kinderopvang;

- h. € 42.000 voor onderzoek toekomstbestendige gymaccommodaties Zevenbergen;
 - i. € 35.500 voor invulling rekenkamer;
 - j. € 30.000 voor uitvoering van het Sportakkoord;
 - k. € 28.000 voor modernisering gymzalen;
 - l. € 28.000 voor uitvoeringsagenda havenstrategie;
 - m. € 25.000 voor inspectie verdedigingswerken;
 - n. € 23.500 voor onderzoek naar de toekomst van de MFA's en gemeenschapshuizen;
 - o. € 15.000 voor onderzoek zwembad de Niervaert in Klundert;
 - p. € 15.000 voor project Werkplein (inburgering);
 - p. € 406.000 voor diverse zaken waarvoor reeds bij de 2e bestuursrapportage 2021 is besloten om deze middelen opnieuw beschikbaar te stellen in 2022.
2. Het restant van het jaarrekeningresultaat 2021 van € 6.643.100 toe te voegen aan de algemene reserve.

8

Kadernota 2023-2026

De verschillende fracties geven hun algemene beschouwingen. Deze zijn als bijlage bij de besluitenlijst toegevoegd.

De heer Lems noemt een aantal zaken die voor Onafhankelijk Moerdijk van belang zijn: klimaatadaptatie, kadevernieuwing in Moerdijk, gymaccommodaties, structurele uitbreiding Wmo team en Jeugdzorg, waar OM niet op wil bezuinigen. Kan het vastgoed van de gemeente niet verminderd worden? Hij vraagt de wethouder om een toelichting op het onderhoud van laptops en telefoons en de combinatie met het thuis werken. Als andere belangrijke punten voor OM noemt de heer Lems een goede balans tussen bedrijvigheid, wonen en toerisme; inzetten op recreatie primair gericht op bewoners en niet op toeristen; werken aan een duurzamere toekomst waar de gemeente een grote rol in moet spelen; woningen beschikbaar voor alle doelgroepen en de zwakkeren in de samenleving ondersteunen waar dat mogelijk is.

Kadervoorstel 1 is wat OM betreft overbodig, maar de heer Lems hoort graag de reactie van de wethouder. Kadervoorstel 2 roept alleen maar vragen op, hoort dit punt geen onderdeel te zijn van de Omgevingsvisie? Over kadervoorstel 3 zegt de heer Lems dat er staat dat de gemeente in gebreke blijft. Er wordt juist gezocht naar oplossingen, maar het mag wel sneller gaan. De intentie van kadervoorstel 4 is meer dan goed, maar het aantal dat genoemd wordt is uit de lucht gegrepen. Hij ziet liever een opdracht aan het college om een voorstel uit te werken en hoort graag de reactie van de

portefeuillehouder. Voor wat betreft kadervoorstel 5 is hij benieuwd naar de (on)mogelijkheden, hij hoort graag de reactie van de wethouder.

De heer Van der Linden noemt als belangrijke punten het maken van een start met het gemeentelijk ontwikkelbedrijf wat de bouw van woningen kan versnellen, de investering in vitale centra. Wat hem betreft mag het investeringsniveau ambitieuzer, de gemeente is immers kerngezond dus het kan ook. Hij noemt het kadervoorstel over uitbreiding van het aantal BOA's, cultuurbeleid en groenonderhoud. Voor wat betreft Fort de Hel moet het bestemmingsplan ook worden aangepast, hij kondigt een amendement daarover aan in de raadsvergadering van 14 juli aanstaande. Hij maakt een compliment aan de organisatie en het college voor het geleverde werk in deze Kadernota. Over kadervoorstel 1 zegt hij dit onderwerp inderdaad aandacht behoeft, maar belangen kunnen uiteen lopen. Hij wacht het antwoord van het college af. Kadervoorstel 2 is wat de VVD betreft onnodig. Kadervoorstel 3 is een oproep om ons aan de wet te houden, dat moet zeker. Er is aandacht genoeg voor is zijn indruk. Over kadervoorstel 5 vraagt hij zich af of het wel kan en of dit niet heel veel geld gaat kosten.

De heer Vos licht kadervoorstel 4, uitbreiding BOA's, toe. Het gaat om een goede, veilige omgeving voor de inwoners. Er is allerlei overlast, hardrijders, afval, vernielingen, lawaai, hondenpoep, vuurwerk. Dit kadervoorstel geeft het college de opdracht om het beter, twee keer zo goed, te doen als nu het geval is.

Mevrouw Den Ridder zegt dat nog niet iedereen in staat is geweest te herstellen van de afgelopen pittige periode. Nu dient de energiecrisis zich aan, waarvan de oorlog in Oekraïne een oorzaak is. Moerdijk Lokaal vindt het de plicht van de gemeente om voor de mensen die naar ons land komen, te zorgen. Moerdijk Lokaal wil daarom de gemeentelijke lasten niet laten stijgen. Als andere belangrijke punten noemt mevrouw Den Ridder het respect voor innovatie van boeren, extra aandacht voor vergunningverlening voor de agrarische sector, het betrekken van inwoners en duidelijk communiceren. Het inwonerspanel is slechts twee keer gebruikt is, dit kan beter benut worden. De samenwerking met stads- en dorpsstafels moet worden verbeterd. Woningbouw naar behoefte, in elke kern, met een visie op de toekomst. Kan de wethouder het gesprek met de kleine school in Moerdijk vast aangaan? Mevrouw Den Ridder noemt verder het afval, welzijn, de problematiek bij jeugdzorg. Over kadervoorstel 5 zegt zij dat er al wel walstroom is, zij hoort graag het antwoord van de wethouder. De intentie van kadervoorstel 4 is goed, ook hier graag reactie van de wethouder. Over kadervoorstel 1 zegt zij dat er een evaluatie komt, maar dat is iets anders dan het bekijken van het maatschappelijk draagvlak.

De heer Punt licht kadervoorstel 3 over de brandweerkazernes toe. Er is grote urgentie op het gebied van de arbeidsomstandigheden.

De heer Willegers licht kadervoorstel 2 toe, in andere gemeenten is al zo'n visie vastgesteld. Het is belangrijk dat onze gemeente hier klaar voor is.

De heer Stehouwer bedankt voor de antwoorden op de technische vragen en zegt dat hij de Kadernota niet vast zal stellen. Hij neemt deze voor kennisgeving aan. Hij zegt een motie in te gaan dienen ter ondersteuning van de boeren en verwijst naar de interessante Toer de Boer van een dag eerder. De stijging van het aantal incidentele FTE's vindt hij fors en projecten worden vooruit geschoven. Voor wat betreft klimaatadaptatie ziet hij graag meer ambitie. Als wensen vanuit de fractie noemt de heer Stehouwer openbare toiletten in de centra van onze gemeente die 24/7 toegankelijk zijn, evenals het autoluw maken van alle centra, voorrang voor fietsers en voetgangers. Hij noemt vitaliteit in de kernen, bereikbaarheid en busverbindingen. Tenslotte wil hij de horeca de ruimte geven en de verruiming van de terrassen in stand houden.

Met kadervoorstel 1 gaat hij akkoord, met kadervoorstel 2 ook. Voor wat betreft kadervoorstel 3 zegt hij dit te ondersteunen, maar in hoeverre staat het nieuwe ontwikkelingen in de weg? Hij wacht daarom de reactie van de wethouder af. Kadervoorstel 4 ondersteunt hij ook, maar hij hoort graag de reactie van de wethouder, dat geldt ook voor kadervoorstel 5.

Mevrouw Vermunt zegt dat als rode draad uit de kadernota komt dat er forse capaciteitsuitbreiding nodig is. Zij is daar niet tegen, maar Moerdijk moet dan ook een aantrekkelijke werkgever willen zijn. Het CDA is voor preventie, het investeren in kinderen en jeugd. Zij stelt voor de basisscholen elke dag een vers stuk fruit van lokale telers te laten aanbieden aan alle kinderen. Voor wat betreft energie moet er veel bewuster gekeken worden naar het gebruik en cultuur moet verder op de kaart worden gezet. Voor wat betreft woningbouw moet de voortvarende lijn van de afgelopen tijd worden doorgezet, dit geldt ook voor de nieuwbouw van scholen in verschillende kernen.

Over kadervoorstel 1 zegt zij dat investeren in bewegwijzering al een goede zou zijn. Het CDA kan deels meegaan in dit voorstel. Kadervoorstel 2 is een goede, wel moet hier de algemene parkeerproblematiek in worden meegenomen. Over kadervoorstel 3 zegt zij dat herstel vernieuwing niet in de weg mag staan. Kadervoorstel 4 staat in het verkiezingsprogramma van het CDA, maar zijn deze aantallen niet een hele grote stap? Voor wat betreft kadervoorstel 5 vraagt zij zich af of verplicht stellen wel haalbaar is en is zij benieuwd naar de kosten.

De heer Çiçek zegt dat de kloof tussen rijk en arm groter wordt. Hij pleit voor het verhogen van de bijstandsnorm van 120% naar 130%. De oplossing op de korte termijn voor de woningnood is de bouw van tiny houses, voor spoedzoekers en jongeren, het college moet hiermee aan de slag. De omslag in duurzaamheid moet nu echt gemaakt worden, de afhankelijkheid van het gas is enorm. Start daarbij met de sociale huurwoningen. Voor wat betreft de opvang van vluchtelingen geeft hij het college een compliment. De kadernota staat vol met beleid, hij had een beleidsarme kadernota verwacht. De financiële paragraaf komt letterlijk uit het bestuursakkoord, dat door de PvdA niet onderschreven is. Hij wil het college echter wel een eerlijke kans geven.

Over kadervoorstel 1 zegt hij dat er een verkeerstechnisch onderzoek zou komen, dit voorstel gaat dus voor nu te ver. Over kadervoorstel 2 wacht hij de reactie van het college af, over kadervoorstel 3 zegt hij dat als de kazernes nu voldoen aan de arbeidsomstandighedenwet, hij het nut van dit voorstel niet inziet. Bij kadervoorstel 4 vraagt hij waar dit op gebaseerd wordt. Is hier wel behoefte aan? Bij kadervoorstel 5 wacht hij de reactie van het college af.

De heer Schreuders zegt dat hij als oppositiepartij alleen voor of tegen kan stemmen, het is eenrichtingsverkeer. Het is onduidelijk waarom € 4 miljoen nodig is voor de vitale centra, er ligt geen plan onder. Het aanstellen van een aanjager woningbouw in kleine kernen is wat hem betreft niet nodig. Hoe gaan de bezuinigingen in het sociaal domein gehaald worden? Hij mist een passage over het stikstofbeleid. Hadden de herinrichting van de Molenstraat / Doelstraat in Zevenbergen niet voorzien kunnen worden? De kosten voor de kade van Moerdijk moeten uit de LPM-gelden komen. De ChristenUnie staat niet achter het verschuiven van een groot aantal projecten, hij noemt de scholen in Klundert en de randweg in Klundert. Tenslotte merkt hij op dat in het verleden de kadervoorstellen apart werden besproken en voorzien van een reactie van het college met financiële onderbouwing. Het zou goed zijn om dit in het presidium te bespreken en weer in te voeren.

Ten aanzien van kadervoorstel 1 hoopt hij dat het college de aanbevelingen meeneemt, kadervoorstel 2 zou een onderdeel kunnen zijn van de klimaatadaptatie. Inzake kadervoorstel 3 moet er snel actie ondernomen worden als niet aan de wettelijke eisen wordt voldaan. Bij kadervoorstel 4 merkt hij op dat uitbreiding naar 10 BOA's wel heel erg veel is. Bij kadervoorstel 5 wacht hij de reactie van het college af.

De heer Wiers vindt de kadernota beleidsarm. Het doorvaarbaar maken van de Roode Vaart is een investering die een terugverdientijd moet hebben van maximaal 10 jaar. Anders is dit onacceptabel voor D66 en is hij tegen een onderzoek. Hij roept het college en de coalitiepartners op snel werk te maken van de uitdagingen die er liggen. Hij noemt als belangrijke aandachtspunten laaggeletterdheid, huisvesting, CO², stikstof en de energietransitie. Voor wat betreft fijnstof zegt hij dat het vergunningentraject voor de boeren heel stroperig verloopt, dat is uiterst pijnlijk. Voor kadervoorstel 5, dat door D66 is ingediend, zegt hij dat het kleinschalig maar mogelijk is en het kan ook snel. Bij kadervoorstel 1 is hij benieuwd naar het onderzoek van het college. Maatschappelijk draagvlak is voor hem niet de eerste prioriteit. Kadervoorstel 2 wordt door D66 mede ondertekend en voor kadervoorstel 3 geldt dat de gemeente moet voldoen aan de wet. Kadervoorstel 4 steunt hij niet.

De voorzitter schorst de vergadering om 21.20 uur.

Hij heropent de vergadering om 21.45 uur.

Wethouder Van Dorst zegt over gymzaal de Droge Mark dat dit een bedrijfseconomische afweging is, maar in de totale context zal de suggestie zeker worden meegenomen. Het afstoten van delen van de

vastgoedportefeuille kan zeker een mogelijkheid zijn. Het aantal meldingen over groenonderhoud is fors gedaald en er zijn ook positieve reacties. We blijven uiteraard kritisch en in goed overleg. Over het regenboogzebrapad zegt hij dat dit binnenkort wordt gerealiseerd. Voor wat betreft het besluit zegt hij dat het gaat om vaststelling van de kadernota. Wel is er bewust voor gekozen het bestuursakkoord aan de stukken toe te voegen, zodat de raad een volledig beeld krijgt. In de kadernota worden geen besluiten genomen aangaande nieuw beleid, wel zal er richting de begroting een totaal komen met voorstellen waarin de beide stukken zijn uitgewerkt. Voor meerdere onderdelen uit het bestuursakkoord zal het college met afzonderlijke raadsvoorstellen komen voor de betreffende budgetten. Voor wat betreft de planning van de verschillende projecten is het een financieel technische exercitie, een en ander zal op de juiste wijze in de meerjarenbegroting verwerkt worden.

Wethouder Dingemans zegt over het herstel van de kademuren in Moerdijk dat het belangrijk is een betrouwbare overheid te zijn. Samen met de inwoners is een plan voor de herinrichting van het Waterfront opgesteld en er is niet gekozen voor versobering als gevolg van deze tegenvaller. Inzake het LPM zegt hij dat voor het hele park voldoende stroom is voorzien. Hij doet er alles aan om sturing te houden op de woningmarkt, dat geldt ook voor de huurmarkt. Daarbij zijn afspraken voor het bestaande areaal belangrijker dan het uitbreiden van de voorraad. Over QR codes heeft hij met ZLTO gesproken, om te zorgen dat dat opvolging krijgt. De rol van de gemeente daarin moet nog verder duidelijk worden. Voor wat betreft de verruiming van de terrassen zegt hij dat dit alleen op de Markt in Zevenbergen en de vlonders in Klundert mogelijk gemaakt kan worden. Dat zorgt voor ongelijkheid onder ondernemers. Tot november van dit jaar zijn verruimde terrassen mogelijk, voor die datum moet duidelijk zijn wat het perspectief is. Over de vitale centra en het extra budget daarvoor zegt hij dat nu al duidelijk is dat het eerdere budget niet toereikend zal zijn, daarom anticipeert het college daar al op. Die plannen komen inderdaad naar de raad toe, maar het is goed er nu al rekening mee te houden. De doorvaarbaarheid van de haven in Zevenbergen wordt als onderdeel opgenomen in de verstedelijkingsstrategie, omdat het bijdraagt aan de verblijfskwaliteit in onze regio. Over kadervoorstel 1 zegt hij dat hij graag het gesprek aangaat over wat mensen belangrijk vinden en bereid is naar andere varianten te kijken. Maar voor wat betreft de verkeersproblematiek liggen er flinke opgaven in Zevenbergschen Hoek, Moerdijk, Fijnaart en Willemstad. Als de capaciteit weer op orde is, kan dit worden opgepakt. Het kan ook betrokken worden bij de herinrichtingsvraag bij de Markt / Molenstraat / Doelstraat in Zevenbergen. Het kadervoorstel 5 over walstroom raadt hij af. Het plan is nog dat cruiseschepen in Moerdijk gaan aanleggen, dan zou het beter zijn de investering daar te plegen. Een dergelijke bedrijfsaansluiting zou nu niet te realiseren zijn, vanwege de transportschaarste. Wel kan dit in de havenverordening opgenomen worden.

Wethouder Joosten zegt al in gesprek te zijn over de druk op de huisartsen. De doorverwijzing loopt nog niet altijd goed. Het voornemen is om voor de zomer

een uitnodiging aan alle huisartsen te sturen om de huisartsenroute voor jeugd en Wmo goed door te nemen. Over de bezuinigingen op de jeugdzorg zegt zij dat de scan en de taakstelling staan en dat eerlijk de consequenties uitgelegd zullen worden. Ook wordt € 200.000 geïnvesteerd in jeugdpreventie. De gesprekken over het inwonerspanel en met de stads- en dorpsstafels lopen inmiddels. De gebiedscoördinatoren pakken dit voortvarend op. Voor wat betreft de scholen zegt zij dat zij de zorgen over Heijningen en Moerdijk deelt en dat de gesprekken hierover aangegaan worden. Met het jongerenwerk, alle partners en jongeren wil zij bekijken wat er nodig is in de diverse kernen. Dat gebeurt uiteraard ook in overleg met de omgeving. Met name bij de Wmo komen er alleen maar taken bij, vandaar de vraag om meer FTE's. Het is ontzettend moeilijk om aan mensen te komen die de Moerdijkse werkwijze kennen. De gemeente is een goede werkgever, men werkt hier heel graag. De suggestie over het fruit is een goede, maar er moet ook breder gekeken worden naar een gezonde leefstijl. Het uitlenen van mensen aan andere gemeenten is nu niet aan de orde. De scholenontwikkeling in Klundert is een heel interactief proces – er is nog geen overeenstemming over de locatie en over welke scholen samen gaan en welke niet.

Wethouder Blom zegt dat van het rijk een eenmalige bijdrage is gekregen voor de energiearmoede. Ook op de lange termijn moet worden bekeken hoe we de juiste mensen kunnen bereiken met de juiste maatregelen. Hier wordt ook regionaal aan gewerkt. Het armoedebelief wordt ontwikkeld en ook speelt er bij de ondernemers heel veel, daarom is er een ondernemersplatform opgericht. Voor wat betreft de gymaccommodaties wordt nu het raadsbesluit uitgevoerd, waarin twee gymzalen vervangen moeten worden. Dit wordt uitgewerkt en komt daarna terug naar de raad. Dit hangt ook samen met de ontwikkelingen in Zevenbergen-Oost. Datagedreven werken heeft een enorme meerwaarde in het verbeteren van processen. In coronatijd is de switch gemaakt naar laptops, ook vanwege het vele thuiswerken. Daarbij komt veel meer beheer kijken dan was ingeschat, daarvoor wordt extra capaciteit gevraagd. De verbouwing wordt ook gebruikt om daar slim op in te zetten. Het betrekken van alle kinderen bij sport, cultuur en educatie gebeurt door het jeugdeducatiefonds. Het cultuurbeleid is een actiepoint uit het bestuursakkoord. Dit wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2023. Over het kadervoorstel over de laadinfrastructuur zegt hij dat de visie eraan komt in 2023. Over laaggeletterdheid zegt de wethouder dat de medewerkers zijn ingezet voor de opvang voor Oekraïeners, dit zal zo snel mogelijk weer opgepakt worden.

De voorzitter is blij met het besef in de raad dat er handjes bij alle taken nodig zijn en dat er begrip is voor de keuzes van het college. Als gemeente zitten we aan de onderkant voor wat betreft het aantal FTE's en we hebben echt extra opgaven. In de regio zijn we een goede werkgever, dat hangt samen met de uitdagingen die Moerdijk biedt. Hij bedankt voor de brede steun voor het kadervoorstel over de BOA's, maar vijf extra brengt nogal wat met zich mee. Hij zou liever het aantal uit het voorstel halen en met een gedegen voorstel

naar de raad komen. Voor wat betreft de brandweerkazernes lopen we inderdaad achter op de ARBO voorwaarden. Met de aanpassing moet dit jaar gestart worden zodat de afronding in 2023 kan plaatsvinden. Over Willemstad is de raad onlangs in een raadsinformatiebrief bijgepraat. De vraag over de OMWB kan de heer Fens als raadsambassadeur prima meenemen in het overleg dat gepland staat.

De heer Lems vraagt hoe het gastvrij gemeentehuis zich verhoudt tot de thuiswerk ambitie. Eén visie op de laadinfrastructuur is niet handig als er straks per kern omgevingsvisies komen.

De heer Van der Linden merkt op dat de één vindt dat de kadernota bol staat van beleid, terwijl de ander spreekt van een beleidsarme kadernota. Hij vindt het jammer dat het CDA geen kadervoorstel over het fruit heeft gemaakt. Ook vindt hij dat de tegenstelling tussen oppositie en coalitie te scherp wordt gesteld, dat zou anders moeten. Er zijn gelegenheden geweest om input te geven op het bestuursakkoord en de ChristenUnie had zelf ook kadervoorstellen kunnen indienen. Hij is blij dat er aandacht komt voor de verkeerssituatie rond de haven in Zevenbergen en dat het kadervoorstel wordt overgenomen. Over de visie laadinfrastructuur is een toezegging gedaan. Over de walstroom zegt hij blij te zijn dat dit straks in Moerdijk mogelijk wordt.

De heer Vos is blij met de suggestie om het kadervoorstel over de BOA's anders te formuleren en de toezegging dat er een voorstel komt.

Mevrouw Den Ridder is blij met de toezegging over de verkeerssituatie rond de haven in Zevenbergen. Die toezegging is voor nu genoeg.

De heer Punt is geschrokken dat de arbeidsomstandigheden in de brandweerkazernes al jaren niet goed zijn. Dit moet worden aangepast, hij wil het kadervoorstel dan ook in stemming brengen.

De heer Willegers zegt dat in de visie laadinfrastructuur de visie per kern moet komen te staan. Ook de algemene parkeerdruk moet hier onderdeel van zijn.

De opzet is er achter te komen hoeveel laadpalen er in 2026 nodig zullen zijn.

De heer J.G. Schreuders zegt over de doorvaarbaarheid van de haven in Zevenbergen dat, als het goed is voor de regio, de kosten ook regionaal gedragen zouden moeten worden. Over de walstroom zegt hij dat de cruiseboten in Moerdijk andere boten zijn dan die nu in Willemstad komen. In Willemstad is een nieuwe brandweerkazerne hard nodig, ook voor de uitrukbaarheid.

Mevrouw Vermunt stelt voor de nieuwe scholen snel te bouwen en op de oude plek de kazerne te huisvesten. Zij overweegt een motie over het schoolfruit in te dienen bij de volgende raadsvergadering en hoopt op steun daarvoor.

De heer Çiçek is blij met de toezegging over het armoedebeleid. Over het kadervoorstel inzake de BOA's zegt hij dat een onderzoek zou moeten uitwijzen of er gebrek aan capaciteit is of niet.

De heer L. Schreuders zegt dat hij het zonde van de energie vindt om amendementen te maken op de kadernota. Hij zal straks een stemverklaring afleggen.

De heer Wiers roept de wethouder op tot actie inzake de laaggeletterdheid.

Wethouder Dingemans zegt dat hij best in de geest van het kadervoorstel over walstroom wil werken, maar er is nu geen netcapaciteit. Over de verstedelijkingsstrategie zegt hij dat er rijksbudgetten zijn om te investeren in mobiliteit en blauw-groene ontwikkeling, daarom is dit een kansrijk project en zien we dit als een kans. Over de BOA's zegt hij tenslotte dat hij ze graag zou inzetten voor het verkeer het centrum van Zevenbergen en het sluipverkeer in Zevenbergschen Hoek.

Wethouder Blom zegt over het gastvrije gemeentehuis dat het hierbij gaat om een medewerker die het beheer doet van de uitgereikte laptops. In de visie laadinfrastructuur wordt differentiatie aangebracht. Ook inwoners, belanghebbenden en de raad moet hierin worden meegenomen, het zou goed zijn hier een informatieavond voor in te plannen. Het verhogen van de bijstandsnorm naar 130% gaat meegenomen worden in het onderzoek, ook de financiële consequenties, en wordt aan college en raad voorgelegd. De voorzitter ondersteunt het kadervoorstel over de BOA's en belooft de raad een realistisch voorstel voor te leggen.

8.1.1 Kadervoorstel 1 Moerdijk Lokaal, BBM/BBB Bondgenoot – Onderzoek maatschappelijk draagvlak aanpassing verkeerssituatie haven Zevenbergen

Vanwege de toezegging die door de wethouder is gedaan, is dit kadervoorstel ingetrokken.

8.1.2 Kadervoorstel 2 Moerdijk Lokaal, BBM/BBB Bondgenoot, D66 – Visie openbare laadinfrastructuur

Vanwege de toezegging die door de wethouder is gedaan, is dit kadervoorstel ingetrokken.

8.1.3 Kadervoorstel 3 Moerdijk Lokaal – Brandweerkazernes conform arbeidsomstandighedenwet

Het kadervoorstel is met 13 stemmen voor van de fracties VVD, Moerdijk Lokaal, BBM/BBB Bondgenoot, CDA, ChristenUnie en D66 en 9 stemmen tegen van de fracties Onafhankelijk Moerdijk en PvdA, aangenomen.

8.1.4 Kadervoorstel 4 VVD – Uitbreiding van het aantal gemeentelijke toezichthouders / handhavers

De tekst van het oorspronkelijke kadervoorstel is aangepast: het genoemde aantal FTE is eruit gehaald.

Het kadervoorstel is met 21 stemmen voor van Onafhankelijk Moerdijk, VVD, Moerdijk Lokaal, BBM/BBB Bondgenoot, CDA, PvdA en ChristenUnie en 1 stem tegen van D66 aangenomen.

8.1.5 Kadervoorstel 5 D66 – Walstroom voor Willemstad

Het kadervoorstel wordt met 6 stemmen voor van D66, Moerdijk Lokaal en PvdA en 16 stemmen tegen van Onafhankelijk Moerdijk, VVD, BBM/BBB Bondgenoot, CDA en ChristenUnie verworpen.

De voorzitter brengt de kadernota 2023–2026 in stemming:

De volgende stemverklaringen worden afgelegd:

De heer Wiers zegt dat hij instemt met de Kadernota, maar het bestuursakkoord sluit hij daarvan uit.

De heer Çiçek zegt dat zijn fractie instemt met de Kadernota om het college een kans te geven, maar dat de PvdA zich daarmee niet aan het bestuursakkoord verbindt.

Mevrouw Vermunt zegt dat het CDA niet instemt met alle ontwikkelingen die worden voorgesteld, deze zullen in de aparte voorstellen die nog komen worden beoordeeld. Het CDA stemt wel in met de Kadernota.

De heer Stehouwer zegt dat zijn fractie voor de Kadernota stemt, maar de voorstellen die nog komen apart zal beoordelen.

De heer L. Schreuders sluit zich bij de vorige sprekers aan. Hij stemt in met de Kadernota.

De gemeenteraad heeft met algemene stemmen besloten de kadernota 2023–2026 vast te stellen en als basis te hanteren bij het verder opstellen van de meerjarenbegroting 2023–2026.

9 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.50 uur.

Vastgesteld in de raadsvergadering van 8 september 2022,

De griffier,

H.M. Vonk-Schenkel

De voorzitter,

A.J. Moerkerke

Algemene beschouwingen Onafhankelijk Moerdijk 2022

Voorzitter,

Vanavond behandelen wij de kadernota 2023-2026

Voordat ik in ga op de kadernota wil ik namens Onafhankelijk Moerdijk nog een korte beschouwing geven op de afgelopen periode.

Het leven is in de afgelopen jaren ontzettend veranderd.

Er woedt een verschrikkelijke oorlog in Europa.

Een oorlog waar we als gemeente een opvang voor oorlogsvluchtelingen organiseren.

Het resultaat van deze oorlog zijn ook hogere brandstof en energie prijzen.

Laten we als gemeente dan ook attent blijven op energie armoede.

Ook hebben we nog steeds te maken met een wereld waar Covid een grote rol speelt.

Iedereen heeft er op zijn manier mee te maken gehad of heeft er nog mee te maken of gaat er nog mee te maken krijgen.

We zien ook de extreem drukke huisartsenposten en de druk op onze gezondheidszorg.

Iets waar we als lokale politiek helaas weinig invloed op kunnen uitoefenen.

Ook de boerenprotesten kunnen wij begrijpen, alleen mag het nooit uitlopen op geweld.

Laten we alsjeblieft allemaal in overleg blijven en tot elkaar proberen te komen.

Nu de kadernota,

Het inzetten van schonere Elektrische auto's lijkt ons een verbetering ten opzichte van het gebruik van privé auto's, let wel op de huidige lange levertijden van deze auto's !

Ook klimaat adaptatie wordt heel belangrijk in de nabije toekomst.

Dan denken wij niet alleen aan vergroening, maar ook aan bijvoorbeeld spaarbekkens die aangelegd moeten worden om de natte en droge periodes te overbruggen.

Onafhankelijk Moerdijk kan het eens zijn met de kadevernieuwing Waterfront Moerdijk maar we vinden het vreemd dat de kades niet in de scope van Waterfront Moerdijk zaten. We hopen dan ook dat bij toekomstige projecten de scopes vollediger zullen zijn.

Wat betreft de bouw van nieuwe gymaccommodaties vindt OM dat het in 2021 ingezette traject voor de vervanging van de Lindonk doorgang moet vinden

Maar hebben wij onze twijfels of we een tweede gymzaal de Droge Mark die blijkbaar ook nog in redelijke goede onderhoud technische staat verkeert nu al moeten vervangen.

Liever even pas op de plaats gezien de huidige prijsstijgingen en eerst alleen De Lindonk realiseren.

Het ontwikkelplan Fort de Hel is iets waar OM natuurlijk volledig achter staat.

Er moet meer dan nu kan maar wel in overleg met alle stakeholders.

Maar OM wil wel dat het fort een recreatieve en toeristische functie krijgt en dat kan niet zonder enige overlast.

Ook Positief zijn we over het deelnemen aan landelijke stuurgroep interventieteams. en vragen aandacht voor ondermijnende activiteiten bij huisvesting door malafide

arbeidsbemiddelaars.

Tevens moeten we de oververhitte woningmarkt schonen van onverantwoorde pensionachtige huisvesting en vol inzetten op een goede kwalitatieve huisvesting arbeidsmigranten met duidelijke afspraken zodat ook de gewone woningen weer vrijkomen voor gewone huishoudens.

Belangrijk vindt OM de aanpak ondermijnende criminaliteit uit het antwoord op onze vragen kunnen wij opmaken dat iedere stakeholder zijn steentje bijdraagt en kunnen dan ook instemmen met de extra capaciteit zoals voorgesteld in de kadernota.

En OM is blij dat de Actuele inzichten m.b.t. criminaliteit in de 2e helft van 2022 met de gemeenteraad worden gedeeld.

Gezien de stijgende hoeveelheid meldingen snappen we dat het WMO team onderbezet is. En het feit dat we geen grote wachtlijsten willen voor mensen die hulp juist hard nodig hebben vinden wij het prima dat het team uitgebreid wordt.

Bij het uitbreiden van het team ziet OM ook liever een jong iemand opgeleid worden in de organisatie dan het inhuren van externen.

Wij zien dit alleen niet als tijdelijke oplossing zoals in de kadernota staat, maar als onderdeel van de structurele oplossing.

Ook vinden we het vreemd dat er teamleden zijn die klussen voor andere gemeenten willen doen, maar misschien kan de wethouder dit nog toelichten ?

Onafhankelijk Moerdijk is blij dat de organisatie en raad voortvarend omgaan met de omgevingswet en visie dit terwijl we toch steeds tegen uitstel van het rijk aanlopen.

Laat onze gemeente er maar klaar voor zijn !

In de kadernota wordt ook gesproken over 0,7 fte uitbreiding om de regie richting de OMWB te waarborgen.

OM is dan ook benieuwd hoe dit in verhouding staat tot de groei van de OMWB zelf ?

De enorme omvang van het vastgoed vraagt om personele uitbreiding.

Is het noodzakelijk al dit vastgoed in eigendom te behouden?

Wij zouden dan als OM graag zien dat deze vastgoed portefeuille verminderd wordt.

Gebruik is belangrijker dan het bezit dus als iemand anders het gebruik efficiënter weet in te richten en het huidige gebruik gewaarborgd kan blijven is het voor sommige objecten best te overwegen om deze te verkopen.

In het gedeelte over de koers van het informatiemanagement vindt OM dat er wel erg veel Engelse termen gebruikt worden.

Graag in de toekomst gewoon Nederlandse functie omschrijvingen.

Er wordt gesproken over het bestendigen van de projectleider en aanjager data gedreven werken.

Dat betekent dus dat er iemand voor ingehuurd wordt.

OM vraagt zich dat ook af hoe de continuïteit is te waarborgen binnen deze functie?

Bij het thema Toekomstbestendige organisatie staat een heel uitgebreid verhaal over een gastvrij gemeentehuis.

Maar in de antwoorden die gekomen zijn op vragen van OM en BBM/BBB lijkt het te gaan om het onderhoud van telefoons en laptops.

Kan de Wethouder dit nog verder toelichten?

Tevens waren wij benieuwd hoe het zich verhoudt tot de ambitie om meer thuis te werken ?

Onafhankelijk Moerdijk is tevreden over de uitgangspunten voor de meerjarenramingen 2023-2026.

Alleen sturen op een sluitende begroting voor het jaar 2023 lijkt ons een goede insteek , maar wel goed naar de toekomst blijven kijken om op tijd bij te kunnen sturen.

De extra rijksbijdragen taken jeugdwet staan ook nog niet in de Mei circulaire vermeld. We kunnen nu dus alleen maar hopen dat we genoeg compensatie gaan krijgen voor de kosten in de jeugdzorg.

De Jeugdzorg is in de ogen van OM zeer belangrijk en daar willen we niet op bezuinigen.

Wat betreft de Ozb opbrengsten vanuit het LPM heeft OM nog wel de vraag of berekende extra inkomsten genoemd nog wel reëel zijn nu we weten dat buiten lopende aanvragen er geen bedrijven meer aangesloten kunnen worden op het energienet?

OM verwacht niet dat dit probleem opgelost is voor 2026 "tot waar de begrotingsruimte genoemd wordt"!

Heel belangrijk voor OM is dat de OZB niet verder omhoog gaat dan de normale indexering.

Verder vindt OM dat,

- Er een goede balans moet blijven in bedrijvigheid, wonen en toerisme.
- Inzetten op recreatie primair gericht op bewoners en niet op toeristen .
- We moeten werken aan een duurzamere toekomst waar de gemeente een grote rol in moet spelen.
- Woningen beschikbaar komen voor alle doelgroepen , zeker waar de meeste behoefte aan is.
- De zwakkeren in de samenleving ondersteunen waar dat mogelijk is.

Tot slot voorzitter wil ik het college en ambtenaren een compliment maken voor de positieve verbeteringen die wij in de afgelopen jaren gezien hebben binnen de organisatie.

Ook de leesbaarheid van documenten zoals bijvoorbeeld de kadernota zijn hier een goed voorbeeld van.

Voorzitter,

Behandeling van de Kadernota. Welnu, voorzitter wat ons betreft een korte bijdrage. De VVD was in de gelukkige omstandigheid dat we een hoop kaders hebben kunnen stellen in het bestuursakkoord.

Zo zijn we enorm blij dat we zijn overeengekomen een start te maken met een gemeentelijk ontwikkelbedrijf. Dat tot doel heeft slagvaardiger te werk te gaan in projectontwikkeling. Eén van de instrumenten die we kunnen inzetten om te komen tot een snelle bouw. Bouwen in de hele gemeente moerdijk, dus ook in Noordhoek, Standdaarbuiten, Helwijk, Heijningen en ALLE andere kernen.

Ook de extra investering in vitale centra is wat ons betreft welkom. Investeren in de gemeente is wat ons betreft sowieso juist nu van groot belang. Ik weet dat ik het vorig jaar ook al gezegd heb, maar ik wil het nogmaals benadrukken: De gemeente Moerdijk is een financieel kerngezonde gemeente, laten we daar dan ook maar eens naar handelen. Alles is gedekt of er is een voorziening voor. Ik heb het nog nooit meegemaakt dat iets niet kon doorgaan omdat er geen financiële dekking voor is. Het investeringsniveau mag echter wat ons betreft best wat ambitieuzer.

Investeren in de gemeente kan wat ons betreft op velerlei manieren. Maar het moet te allen tijde als doel hebben de leefbaarheid in alle kernen te vergroten. Projecten kunnen naar voor worden gehaald waarbij de benodigde ambtelijke capaciteit gewoon ingehuurd kan worden. Durf te investeren. Wat kan er allemaal WEL!!

Investeren mag ook in veiligheid en mensen, vorig jaar vertelde ik u tijdens de behandeling van de kadernota dat er wat ons betreft best meer BOA's bij mogen. Ik gaf aan dat dat wat betreft de VVD het best op initiatief van het college kon komen. Er is iets opgeplust maar wat ons betreft nog niet genoeg. En dus komt de VVD met een kadervoorstel voor het opplussen van de BOA-capaciteit. Collega Vos zal zo dadelijk het voorstel nader toelichten.

Ieder jaar verwonderen wij ons over de gevraagde extra FTE's. U weet uit de overlevering dat de gemiddelde liberaal ernstige vlekken in zijn/haar/hen nek krijgt van een immer uitdijende overheid. De VVD Moerdijk maakt graag een uitzondering wanneer de FTE's benodigd zijn om het hogere ambitieniveau te bewerkstelligen. Maar ook alleen maar dan!

Wat de VVD betreft mag er ook best gekeken worden naar het groenonderhoud, ik kreeg deze week hele enge plaatjes toegestuurd uit Willemstad. We hebben daar reeds in geïnvesteerd, maar dan moet er ook naar geleverd worden.

Een ander punt uit het bestuursakkoord wat ik even wil aanhalen is het te ontwikkelen cultuurbeleid waar we met spanning op wachten. Kunnen we hierover in 2022 al iets verwachten?

Vorig jaar sprak ik ook over Fort de Hel. We zouden graag zien dat daar meer mogelijkheden komen, was mijn relaas vorig jaar. Het college heeft dat ter harte genomen en kondigt een onderzoek aan. De VVD is echter wel van mening dat we voordat we veel geld aan een onderzoek uitgeven ook een uitspraak moeten doen over de bereidheid om het

bestemmingsplan aan te passen zodat er meer mogelijk wordt. Ik kondig hiermee alvast het amendement aan voor volgende week.

Voorzitter, resumerend, een financieel gezonde gemeente die de zaken prima voor elkaar heeft waarvoor een heus compliment gemaakt mag worden aan college en bovenal ook aan de organisatie. Dat wil ik dan ook graag doen. CHAPEAU. Maar het mag een tandje ambitieuzer. Vooral ook omdat het KAN

Voorzitter,

Voor ons ligt de kadernota 2022, Vandaag maken we dus afspraken met elkaar waar de focus van 2023 en daarna komt te liggen. Moerdijk Lokaal kijkt met een positief gevoel naar de begrotingsbehandeling later dit jaar.

Voor veel inwoners waren de afgelopen jaren echt pittig, door de Corona crisis hebben veel mensen in isolatie gezeten of waren ze hun enige inkomen kwijt. Laten we met zijn allen niet vergeten dat nog niet iedereen in staat is geweest om te herstellen van de Corona periode. Veel mensen hebben nog problemen. Zowel op financieel gebied als op gebied van gezondheid. En het is nog maar afwachten hoe de komende winter eruit gaat zien. Maar nu de ene crisis voorbij lijkt te zijn zitten we alweer in een nieuwe crisis. De energiecrisis. Een van de oorzaken is de oorlog in de Oekraïne. Het gevolg is dat er vluchtelingen deze kant op komen. Moerdijk Lokaal vindt dat het onze morele plicht is om ons steentje bij te dragen en voor deze mensen te zorgen.

Ook hebben we te maken met enorme inflatie. Veel wordt duurder en niet alle lonen stijgen mee, waardoor mensen zomaar te maken kunnen krijgen met energiearmoede. De energie rekening is voor sommige huishoudens wel verdrievoudigd.

Daarom roept Moerdijk Lokaal het college op mits het kan om volgend jaar de lokale lasten niet te laten stijgen m.u.v. de gebruikelijke inflatiecorrectie. Gelukkig zijn er ook veel mensen in de gemeente Moerdijk waar het goed mee gaat en die tevreden zijn. En dat is ook goed om te benoemen.

Naast de energiecrisis hebben we nu ook te maken met de problematiek rondom stikstof, veel werkzaamheden en bouwprojecten liggen stil of lopen vertraging op. En onze boeren zijn nu dagelijks in het nieuws. Zo is er vandaag een 'Groenboerenplan' overhandigd aan het ministerie van Landbouw. Dat vinden wij nu het goede voorbeeld geven! Net als de bijzondere demonstratie vanavond bij de Moerdijkbrug.

Wij hebben voorbeelden gezien hoe deze boeren innoveren! En daar heeft Moerdijk Lokaal heel veel respect voor. Het is bewonderingswaardig om te zien hoe deze boeren investeren in een circulaire bedrijfsvoering en een toegevoegde waarde leveren aan de biodiversiteit.

Kijkend naar de gemeente moeten we de komende jaren extra aandacht hebben op de vergunningverlening voor de agrarische sector. Als de landelijke overheid vereist dat er snel stappen gemaakt worden, moeten we als gemeente er ook alles aan doen om de doorlooptijd van een vergunning zo kort als mogelijk te houden. Net als de bijzondere demonstratie vanavond bij de Moerdijkbrug dat vinden we een mooi voorbeeld geven. Moerdijk Lokaal vindt dat we de agrarische sector niet in de kou moeten laten staan.

Voorzitter,

Het is belangrijk om onze inwoners te blijven betrekken, dit kan alleen als je luistert en in gesprek gaat met deze inwoners. Door naar buiten te gaan en mensen te ontmoeten in de kernen, het mag immers weer, maar ook wanneer er iets speelt het gesprek aan te gaan en duidelijk te communiceren. Gelukkig zien we dat er steeds meer informatie gedeeld wordt via de socials. Moerdijk Lokaal blijft alert en blijft vragen om verbeteringen indien dat nodig is.

De gemeente Moerdijk beschikt over een inwonerspanel. Moerdijk Lokaal constateert dat deze slechts 2 keer gebruikt is in de afgelopen 2 jaar. Dat is te weinig en dit instrument kan veel beter benut worden. Blijf de inwoner betrekken en doe dat in duidelijke taal!

Nog een belangrijk onderdeel om met inwoners in gesprek te blijven zijn de stads en dorps tafels. We zien veel verschillen tussen de diverse tafels. Bij sommige tafels gaat het erg goed, en bij andere wat minder. Draagvlak is daarbij een graadmeter. Moerdijk Lokaal hoopt dat de samenwerking met deze tafels op korte termijn op verbetering kan rekenen. Als er meer eenheid en structuur komt hebben wij er alle vertrouwen in. Want er staan nogal wat opgaven te wachten waarbij we elkaar echt hard genoeg nodig hebben!

Bijvoorbeeld woningbouw naar behoefte, maar ook met visie op de toekomst. Het zou mooi zijn als we de jeugd kunnen betrekken in deze plannen. Daarnaast moeten we ons blijven inzetten om te voorkomen dat huizen gebruikt worden als belegging. Er zijn andere manieren om geld te verdienen. Iedereen heeft recht op een woning. Nadat op initiatief van Moerdijk Lokaal de zelfbewoningsplicht is ingevoerd denken we nu na over de toepassing van de opkoopbescherming. Gelukkig heeft de wethouder al toegezegd om in september met elkaar rond de tafel te gaan en daar te bespreken aan welke knoppen we allemaal kunnen draaien, en welke maatwerk regelingen mogelijk moeten blijven. We hebben met elkaar een flinke woningbouwopgave en Moerdijk Lokaal wil nog steeds woningbouw in elke kern! Dus ook in de klein kern!

Verder zullen we ons in blijven zetten om de voorzieningen die er zijn in de kernen, zoveel mogelijk te behouden. Vooral in de kleine kernen staan deze onder druk. Helaas draagt een sluiting van een kleine school niet bij aan dit doel. De school in Langeweg wordt definitief gesloten en voor Heijningen moeten we nog even afwachten wat er gaat gebeuren. Garanties zijn er niet. Maar er is nog een kleine school waar Moerdijk Lokaal aandacht voor wilt vragen. De school in Moerdijk. Wij hebben begrepen dat deze school ook rond de opheffingsnorm zit en wij willen vragen aan de wethouder om het gesprek met het schoolbestuur alvast aan te gaan om te kijken hoe de toekomst van deze school eruit kan zien.

Moerdijk Lokaal merkt verder op dat onze gemeente nog geen visie heeft op de transitie naar elektrisch rijden. Vanaf 2030 zullen er in Nederland geen auto's meer verkocht worden met een verbrandingsmotor. Dit is afgesproken in het Klimaatakkoord. Het aandeel elektrische auto's op de openbare weg neemt in een rap tempo toe en zal in de komende jaren nog sneller toenemen. Veel gemeenten hebben al een visie vastgesteld, hierbij kan gekeken worden naar de visie volgens de Nationale agenda laadinfrastructuur. Als gemeenteraad kunnen we die onderschrijven of een eigen visie maken.

Voorzitter,

En dan hebben we ook nog een hele mooie uitdaging om te komen tot maximaal 100kg restafval per persoon per jaar. Op dit moment zitten we nog ruim boven die norm. Een groot aandeel van het restafval bestaat bijvoorbeeld nu nog uit GFT afval. We roepen inwoners op om nog bewuster te gaan scheiden.

Moerdijk Lokaal is er voorstander van om de 100 100 100 actie opnieuw uit te rollen. Bij deze actie laten inwoners zien dat het mogelijk is om veel minder afval te produceren. Dat doen zij door goed afval te scheiden en na te denken bij de aankoop van producten. Ze laten dus zien dat het mogelijk is, en hopelijk kunnen inwoners elkaar zo inspireren om hetzelfde te doen.

En als we dan toch afval hebben en naar de container moeten, zet je afvalzak dan niet naast de container weg! Moerdijk Lokaal is in ieder geval blij dat er eindelijk een sticker in ontwikkeling is die op de ondergrondse containers geplakt zal worden. Hierop staat wat ons betreft dat afval niet naast de container gedumpt mag worden en wat de gevolgen zijn als je het toch doet. Dit is gevaarlijk en

ongezond! Het draagt niet bij aan een prettige woonomgeving. Er komt ongedierte op af en stel je toch eens voor dat huisdieren of kinderen zich verwonden aan dit afval. Wat Moerdijk Lokaal betreft zero-tolerance beleid. Handhaving is hierbij een goed middel. Vanzelfsprekend draagt de gemeente de zorg dat de containers functioneel zijn en goed werken.

Verder vindt Moerdijk Lokaal het belangrijk dat er voor iedere doelgroep aandacht blijft; iedereen doet mee en we vormen samen de maatschappij.

Zo moeten ouderen en hulpbehoevenden er bijvoorbeeld op kunnen vertrouwen dat de gemeente Moerdijk een goed sociaal vangnet heeft. We vinden het fijn dat de gemeente Moerdijk het welzijn van haar inwoners hoog in het vaandel heeft staan. Welzijn staat voor welbevinden maar ook voor meedoen. Inwoners met een zorgvraag willen graag meepraten en meebeslissen over het traject dat zij gaan lopen, om de zorgvraag zo snel mogelijk opgelost te krijgen.

Zeker als het gaat om de problematiek bij de jeugdzorg valt hier nog winst te behalen. Maar uit de Scan Mens en maatschappij blijkt dat er door de medewerkers in het sociaal domein hard aan gewerkt wordt. Moerdijk Lokaal is dan ook blij en trots dat hier 2 ton voor is gereserveerd.

Eigen regie en zelfredzaamheid is voor mensen tot op hoge leeftijd een groot goed. Reablement met de inzet van o.a. ergotherapie. Eerst als pilot, maar wat Moerdijk Lokaal betreft zou het een belangrijke structurele toevoeging zijn aan de hulp die vanuit de WMO gegeven kan worden.

Kijkend naar onze jongeren verdienen zij een plek om bij elkaar te komen, we zouden graag zien dat hierover het gesprek aangegaan wordt met deze jongeren. Hoe en waar willen zij hun tijd besteden. En wellicht kunnen jongerenwerk en Meer Moerdijk hier ook een rol in betekenen. Wij denken dat hier best kansen voor zijn en dat dit bijdraagt aan het welzijn van meerdere groepen inwoners.

Tot zover voorzitter

We danken het college en de ambtenaren voor de uitgebreide beantwoording van onze technische vragen.

A priori en als mogelijke "spoiler": BBM/BBB zal de kadernota niet vaststellen. De kadernota vormt de opmaat naar de begroting en als we nu de kadernota vaststellen, zou dat betekenen dat wij akkoord zijn met de opgenomen posten, voorstellen en financiële uitgangspunten. En dat zijn we niet. Wij nemen de kadernota derhalve voor kennisgeving aan.

Dan de kadernota zelf. Ik had voor mezelf en anderen allerlei zaken genoteerd die ik te berde wilde brengen. Wat ik leuk vond en vind, is dat een aantal zaken die ik straks zal noemen gisteren ook terugkwamen in de "Toer de Boer". Voor wie er niet bij was: echt een gemiste kans. Zeer interessant en zeer leerzaam. We wonen we in een vreselijk mooie, zeer innovatieve, agrarische gemeente! Laten we er samen voor zorgen dat we dat kunnen blijven zeggen en laten we dat ook uitdragen.

Graag zien wij, zo mogelijk breed als college en raad van een plattelandsgemeente, een oproep aan de provinciale en landelijke politiek om de boeren onderdeel te laten zijn van een brede oplossing voor een -in onze optiek- gecreëerd probleem. Laat onze boeren weten, horen en voelen dat wij hen steunen. Eerdaags zullen we hiertoe een concept motie onder uw aandacht brengen.

Dan inhoudelijk over het stuk:

We hebben eens zitten turven. Uitbreiding met 8,5 fte structureel en 4 fte incidenteel (voornamelijk sociaal domein), waarbij de ervaring leert dat incidenteel nogal eens structureel kan worden. Op een personeelsbestand van pak 'm beet 250 mensen een stijging van zo'n 5% , los van het aantal fte's dat er op papier bijkomt in de gezamenlijke regelingen en bij samenwerkingspartners. Loopt dit alles nog wel in de pas met de stijging in de begroting en aanwas en krimp in taken? Even los van het feit of die mensen überhaupt te vinden zijn en blijftjes blijken.

Daarbij waren en blijven we kennelijk op allerlei gebied nogal van het uitbesteden. Onderzoekje hier, onderzoekje daar, rapportje zus, rapportje zo. We hebben zoveel intelligente mensen: kunnen we dat nu echt niet zelf? Of is het handig schuilen achter een externe als het mis gaat?

In de projectensfeer zien we dat een groot aantal projecten wederom - en soms flink- worden vooruitgeschoven, zoals bijvoorbeeld de randweg Klundert, het uitlaatterrein honden, afschaling N285, schoolontwikkeling Willemstad, Zevenbergschen Hoek, Fijnaart, Klundert (3 jaar!) en de Niervaert.

De Stooftstraat, waaraan in 2021 begonnen zou worden, staat al 3 jaar leeg. Dat wringt toch wel wat met de kreet bouwen, bouwen, bouwen. Hebben we het nog niet eens over sommige bouwprojecten zelfs "getorpedeerd" zijn, zoals een kleinschalig bouwproject in Standdaarbuiten.

Een ander project kan echter wel voortvarend, zoals de ontwikkeling bij de Zevenbergsche Hoeve. Door ons toegejuicht, maar die onuitgelegde tegenstrijdigheid vreet aan het begrip en logica.

Natuurlijk kennen we de problemen m.b.t. verkrijgbaarheid van materiaal en handjes en de monumentaal stijgende kosten, maar wanneer kunnen we er nu eens op rekenen dat de ons voorgespiegelde data en kosten een keer echt gehaald gaan worden?

In dat licht viel ons ook op dat momenteel en de komende jaren, de mate van bouwen in Zevenbergen in verhouding tot de andere, en m.n. de kleine kernen, ver uit de pas loopt. Wat ons betreft zou daar toch een heroverweging en andere prioritering wenselijk zijn.

Tevens zouden we een lans willen breken voor versoepeling van regelgeving en eenvoudiger vergunningverlening voor kleinere projecten. Ook moeten we veel helderder zijn over wat er verlangd wordt en zorgen voor een veel betere en minder stroperige doorstroming daar waar het binnen onze invloedssfeer ligt. Te vaak krijgen we opmerkingen dat het in de gemeente Moerdijk toch wel erg moeilijk is. Overigens ook graag aandacht voor het raad breed aangenomen voorstel voor een regenboog zebrapad.

Voor groenonderhoud gingen en gaan we opplussen en zijn we van aannemer verandert. In eerste instantie met 250k en nu structureel met nog eens 700k ieder jaar. Helaas bereiken ons nu van vele kanten wederom klachten over het groen. Graag aandacht daarvoor. Het bevreemdt ons overigens zeer, dat er geen bedrag is opgenomen voor extra onderhoud, wat inherent gaat optreden bij het voorgenomen meer vergroenen. Een motivatie van niet precies weten, dus we nemen maar niets op, wordt een beetje een gelegenheidsargument als we dat op het ene vlak niet en op het andere vlak wel doen.

We vinden de kadernota qua nieuwe ontwikkelingen wat weinig ambitieus op het gebied van klimaatadaptatie en energie. Een paar elektrische deelauto's moeten kennelijk het verschil maken. De dekking daarvan blijft voor ons nog steeds een raadsel, terwijl we in de aangevoerde redenen geen aanleiding zien waarom het aantal km in 2022 en verder, anders d.w.z. lager zal zijn dan in 2018.

I.v.m. de klimaatadaptatie wil men versterking tegengaan en terugdringen. Maar los van wat incidentele actietjes (wip een tegel) zien we daar eigenlijk weinig plan of beleid.

Wat ons eveneens verwondert is dat er geen kosten zijn opgenomen om inwoners te compenseren voor (fors) gestegen energiekosten en/of om maatregelen te nemen om het energieverbruik te verminderen. Laten we dit helemaal afhangen van wat het rijk ons toewerpt of kunnen we als gemeente zelf ook iets doen?

De papierinzameling dan: wellicht zijn de kosten en opbrengsten neutraal, maar de verenigingen zijn de dupe, die lopen deze inkomsten mis. En in tegenstelling tot wat ons verteld is over afspraken met Breda hieromtrent, staat klip en klaar in het raadsbesluit van 3 oktober 2016 dat de papierinzameling daar los van staat en blijft zoals deze was. Graag dus een heroverweging.

Al voor de verkiezingen pleitten wij voor het herzien van het beleid en de inrichting van Molen- en Doelstraat, evenals Noord- en Zuidhaven. Details zijn inmiddels verbeterd, maar de echte slagen zijn nog niet gemaakt. Veiligheid op straat, toegankelijkheid voor iedereen en handhaving staan daarbij voorop wat ons betreft, hetgeen betekent dat er niet gedraald kan worden. Dat er nog geen echt grote ongelukken zijn gebeurt (maar genoeg kleinere), betekent voor ons niet dat we moeten wachten tot dat wel zo ver is.

Het open maken van de Rode Vaart zou op zich een geweldig mooie ontwikkeling zijn. Maar ook financieel onmogelijk. Zelfs het nu uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de

mogelijkheden hiertoe, vinden we -zoals al eerder recent betoogt hebben- een complete verspilling van gemeenschapsgeld.

We krijgen het sommetje niet rond m.b.t. de opbrengsten vanuit arbeidsmigranten. Hierover zullen we een verduidelijkende vervolgvraag gaan stellen.

Voor iedere arbeidsmigrant ontvangen wij uit de toeristenbelasting of het gemeentefonds € 300. Klopt het dat dit afhankelijk is van het al dan niet ingeschreven staan, dus of € 1,08 per nacht pp, of een vaste bijdrage van € 300/jr? Bij 1.500 arbeidsmigranten die gemiddeld 5 weken blijven (rapport Moventem) totaal 450k. Dit zou betekenen dat er 1494 ingeschreven worden en er 6 toeristenbelasting betalen. Klopt dit?

We zijn overigens content dat de gemeente bij de provincie een aanvraag heeft neergelegd m.b.t. het realiseren van een brandweerkazerne in het buiten stedelijke gebied.

Een dan greep uit ons wensenlijstje

BBM / BBB Bondgenoot zou graag openbare toiletten zien in de centra van Zevenbergen, Willemstad, Klundert en Fijnaart; ook 24/7 toegankelijk buiten openingstijden winkels, horeca, gemeentehuis, etc. Op dit gebied slaat Moerdijk hierin momenteel met recht een pleefiguur.

Leefbaarheid is ook veiligheid. BBM / BBB Bondgenoot ziet graag een 30 km zone in alle kernen en de centra autoluw. Eenduidigheid en helderheid in regels en markering zorgen voor een verkeersveiliger situatie in de kernen. Wij zien graag voorrang aan voetgangers en fietsers op alle oversteekplaatsen in de kernen,

De huizenprijzen en daarmee samenhangende WOZ waarde stijgen als een malle en dat lijkt nog wel even zo te blijven. De OZB is daarvan een afgeleide. Ook in de komende jaren mag dat wat BBM betreft niet leiden tot een absolute verhoging van de OZB tarieven, anders dan de indexering.

We hebben het met z'n allen bijna bij voortduring over de vitaliteit in ook de kleinere kernen. We praten dan o.a. over voorzieningen als openbaar vervoer, medische zorg, scholen, geldautomaat, winkelaanbod, enz. Daar valt ook bereikbaarheid in met bijvoorbeeld een busverbinding op bijvoorbeeld op vaste tijden vrijdag en het weekend. Nu is het nagenoeg onmogelijk op die manier naar en van Breda te komen, daar waar vele jongeren daar school gaan en vrienden hebben. Een onderzoekje specifiek hiernaar, of in de breedte, zouden we op prijs stellen en lijkt ons raadzaam.

Begin 2022 heeft BBM/BBB een plan gelanceerd waarbij met QR codes informatie aan o.a. wandelaars en fietsers wordt verstrekt over o.a. de gewassen op het land, herkomst en doel ervan, landmarks, boerderijwinkels, enz. Voor onze eigen inwoners, maar ook voor toeristen. Daar waar zoiets in andere gemeenten -zoals Drimmelen- al gebeurt, zien we in Moerdijk nog geen ontwikkeling, terwijl ondertussen gebiedstafel en ZLTO positief gereageerd hebben en dit heel goed gekoppeld kan worden aan een idee van het Markland College. We roepen het college dan ook op hier actief mee aan de slag te gaan.

Geef Horeca ook na Corona letterlijk de ruimte in Zevenbergen. Wij zien graag dat de terrasverruiming die is verleend tijdens de Corona-jaren, wordt voortgezet en niet wordt teruggebracht naar de oude situatie. Goed voor de ondernemers en wat is er nou een gezelliger gezicht dan een levendig terras en centrum.

Dank voor het luisteren. We zien uw inspanningen op alle genoemde terreinen graag tegemoet.

Geachte voorzitter, college, raadsleden en toehoorders.

Vanavond krijgen wij als partijen de mogelijkheid onze visie te geven over de voor de toekomst te stellen kaders. Kaders stellen in een tijd waarin de toekomst juist onzeker is dan ooit.

Wat onwaarschijnlijk leek, bleek waar; met een Covid-19 virus wat onze wereld geruime tijd beheerste en dit nog steeds deels lijkt te doen.

Wat onwaarschijnlijk leek, bleek waar; met een oorlog in Oekraïne, niet eerder in de afgelopen decennia kwam voor ons een oorlog (weer) zo dichtbij.

Wat onwaarschijnlijk leek, bleek waar; protesterende boeren, stakende huisartsen, stakende zorgmedewerkers. Tekorten in kinderopvang, onderwijs en jeugdzorg.

Laten wij als raad samen met onze inwoners de schouders er onder zetten en blijven zetten ook als het tegen zit. Laten wij het goede voorbeeld geven hoe wel met elkaar om horen te gaan. Solidariteit en samenhang. Alleen samen kunnen we wat bereiken in ons mooie Moerdijk. Laten wij de zorgmedewerkers, huisartsen, leraren, boeren en alle beroepen die er allemaal juist zo toe doen ondersteunen waar mogelijk en onze waardering voor hen uitspreken.

De voorliggende kadernota geeft ambities weer op vele onderdelen. Vanzelfsprekend willen wij de betrokken ambtenaren bedanken voor het opstellen hiervan.

Rode lijn die wij in de kadernota lijken te ontdekken is wel dat voor het realiseren van de gestelde ambities forse capaciteitsuitbreiding nodig is. Ook vorig jaar hebben wij onze zorgen daar over geuit. Opnieuw roepen we dan ook op er voor te zorgen dat Moerdijk binnen de schaarste op de markt de meest aantrekkelijke, uitdagende werkgever is, wordt en blijft binnen onze regio, zodat werknemers in de rij staan om bij onze Gemeente te mogen komen werken.

Wij hebben dit jaar bewust de keuze gemaakt geen kadervoorstellen in te dienen. De gestelde kaders en wensen van al onze partijen en raadsleden staan immers nog vers in het geheugen zo vlak na de verkiezingen.

Desalniettemin zijn er een aantal onderwerpen die wij toch opnieuw willen belichten en waar wij aandacht voor vragen, waaronder preventie. CDA Moerdijk gelooft in preventie als het op onze meest jeugdige inwoners aankomt. Investeren in onze kinderen en jeugd, zij zijn immers de toekomst. In het bestuursakkoord is een eerste aanzet gemaakt voor het beschikbaar stellen voor financiële middelen hiertoe. Ons inziens een goede start, maar nog niet voldoende. Alle kinderen en jongeren in Moerdijk moeten gebruik kunnen maken van sport, cultuur en muziek. Voor het lid zijn van een vereniging mag er geen financiële belemmering bestaan. Voor onze kinderen en jongeren biedt dit ontspanning, educatie en ontwikkeling en voor het verenigingsleven van onze kernen een welkome boost.

Daarnaast zien wij ook een preventieve taak voor ons al gemeente om samen met de scholen op te pakken als het op voeding aan komt. Onze gemeente kent een groot aantal fruit en groente telers. Laten we dan ook de handen in een slaan en er voor zorgen dat alle kinderen op de basisschool dagelijks een lokaal stuk fruit aangeboden krijgen. We supporten hiermee onze lokale telers door lokaal in te kopen (en geven daarmee het goede voorbeeld) en realiseren daarmee fruit voor elk kind in Moerdijk.

In lijn hiermee uiten wij onze zorg over het ontbreken van de voortvarendheid bij de herontwikkeling en nieuwbouw van de scholen. Zowel voor Willemstad, Klundert als Fijnaart staat dit op de planning, maar zien we opnieuw vertraging ontstaan.

Dan ten aanzien van energie:

De noodzaak van een goede, duurzame en toekomstbestendige energievoorziening is het afgelopen jaar nog meer duidelijk geworden.. We kampen met een tekort aan gas, extreem hoge prijzen voor gas en elektra maar ook met een overvol elektriciteitsnetwerk. Met alleen het plaatsen van zonnepanelen en windmolens en het elektrisch rijden zijn we er niet. We moeten veel bewuster kijken naar ons verbruik, gaan we hier niet nog steeds te vrijblijvend mee om en is ons verbruik nog wel realistisch en haalbaar voor de toekomst. Daarnaast moeten we gaan kijken naar alternatieven voor opslag, denk daar bij bijvoorbeeld aan buurtbatterijen en delen van energie met je omgeving. Voorkom overbelasting van het netwerk.

Cultuur

Een gemeente als Moerdijk verdient het om ook ten aanzien van cultuur verder op de kaart te worden gezet. Er is hiertoe reeds een bedrag geprognostiseerd, ons inziens kunnen wij als Moerdijk meer dan dat. Onze gemeente is inmiddels groot genoeg om echt cultuurhuis te gaan huisvesten, al dan niet in combinatie met een van onze erfgoed locaties.

Woningbouw

Als laatste benadrukken wij de noodzaak tot blijvende voortvarendheid bij de realisatie van woningbouw in onze gemeente. De afgelopen periode zijn er mooie

projecten gerealiseerd, laten we die lijn vooral doorzetten. Maar zorg dat er ook aandacht komt voor starters op de markt en voor onze ouderen. Hoe mooi kan het zijn als je in de kern waar je altijd al woonde op je oude dag woonachtig kunt blijven in een woonhofje met leeftijdsgenoten. Naast het voorkomen van eenzaamheid kan zorg daarmee ook efficiënter (geclusterd) worden vormgegeven.

U hoort; Er is nog genoeg te doen in onze Gemeente, maar laten we vooral niet vergeten hoe mooi ons Moerdijk met haar diversiteit in kernen al is.

Dank voor uw aandacht.

Voorzitter,

In onze gemeente veronderstellen we vaak dat we het goed doen. Dat onze inwoners het heel goed hebben. Dat er vol op kansen zijn voor iedereen. De gemeente Moerdijk immers een rijke gemeente. Er zijn geen echte achterstandswijken of sporen van grootschalige criminaliteit die inwoners treffen zoals diefstal of overvallen. Het gaat goed, we zien veel mooi licht.

Maar door het vele mooie licht kunnen onze ogen blind worden voor de problemen die er zijn. Die problemen zijn er niet alleen in andere landen of in grote steden. Ook in onze gemeente Moerdijk: Armoede, woningnood, het klimaatprobleem en de vluchtelingenstroom. Dat zijn allemaal problemen die wij niet altijd even duidelijk zien, maar die er wel daadwerkelijk zijn en waar wij niet blind voor mogen worden.

Als PvdA Moerdijk zien wij die problemen. De kloof tussen rijk en arm wordt steeds groter. Een koopwoning krijgen is steeds moeilijker. De inflatie stijgt en de gasprijzen rijzen de pan uit. De 800 euro vanuit het rijk voor de laagste inkomens is heel fijn geweest. Maar er zijn ook een boel mensen die net niet in aanmerking komen voor die 800 euro omdat zij net iets te veel verdienen. Zij worden in de steek gelaten door het Rijk. Het zijn vaak werkende mensen die ook net buiten de boot vallen voor gemeentelijke regelingen. Het zijn de werkende armen in onze samenleving. Mensen met een baan die het net zo moeilijk hebben als mensen met een bijstandsuitkering. Dat is de reden dat we als gemeente heel goed moeten kijken naar de mogelijkheid om de bijstandsnorm te verhogen van 120 naar 130%.

Er wordt vol op gebouwd in onze gemeente en er zal nog veel worden gebouwd waardoor het aanbod zal aantrekken. Echter, dat is voor de net gescheiden vrouw met twee kinderen niet de oplossing. Dat is voor de student die liever in zijn eigen kern blijft worden niet de oplossing. Wat wel de oplossing is, is het bouwen van tiny houses waar spoedzoekers en jongeren in terecht kunnen voor een paar jaar tot er een definitieve oplossing wordt gevonden. Dit is iets dat al door meerdere partijen al vele jaren wordt geroepen, maar tot op heden is actie uitgebleven. Het is tevens een gemis en een gat in het aanbod dat gevuld moet worden. Als PvdA Moerdijk vinden we dat het college beter en sneller aan de slag moet met tijdelijke huisvesting voor spoedzoekers en jongeren.

Zij kunnen niet wachten tot de afwikkeling van de volgende fase in Bosselaar-Zuid. Zij hebben gewoon een dak boven het hoofd nodig. Hoe klein of oncomfortabel dat soms ook kan zijn.

De komende jaren staat ook in het teken van een omslag als het gaat om duurzaamheid. We hebben de vorige periode vooral veel papier geproduceerd. De ene na de andere nota is vastgesteld. Nu is de tijd gekomen om die papieren tijgers om te zetten in acties. Door de oorlog in Oekraïne zien we ook de noodzaak om sneller te verduurzamen. Onze afhankelijkheid van gas is enorm. Daar kunnen we als gemeente iets aan doen, om te beginnen met sociale huurwoningen. Veel van die woningen hebben bij het fornuis nog helemaal geen aansluiting om een inductiefornuis te kunnen aansluiten en zijn per se gebonden aan een gasfornuis. Samen met woonkwartier kunnen regelingen worden bedacht om huurders het gasfornuis uit de hand te doen en elektrisch koken voor in de plaats te laten komen.

Een ander probleem is de vluchtelingenstroom. De wijze waarop het college in dit dossier aan de slag gaat is lovenswaardig. Onze complimenten. Het was Joop den Uyl die zei, internationaal socialisme is internationale solidariteit. Voor de PvdA is dat ook het uitgangspunt als het gaat om vluchtelingen. Al eeuwen staat ons land bekend als een tolerant land voor vluchtelingen, al sinds de tijd van de Hugenoten. Nu is het ook niet anders en als samenleving dragen wij hen een warm hart toe. Dat moeten we zeker als gemeente ook doen en blijven doen.

Beschouwingen bij de kadernota 2023 – 2026.

Voorzitter,

Na voor mij persoonlijk een paar lastige maanden heb ik het politieke werk weer opgepakt. Ten slotte hebben de kiezers niet voor niets ruim 800 stemmen gegeven aan de CU en in Klundert waren we zelfs de grootste partij. Dit schept verplichtingen. Zoals ik al in een eerder stadium aankondigde zal de CU de komende 4 jaar als oppositie partij zich manifesteren. In dat kader hebben wij dan ook binnen de fractie de voorliggende kadernota met bijbehorende stukken besproken.

Zoals uit het raadsvoorstel blijkt is het bestuursakkoord wat gesloten is door de coalitiepartijen OM, VVD en ML en de beleidsarme kadernota samengevoegd tot 1 geheel. Hier begint dus al voor onze fractie het eerste uitgangspunt. Bij het bestuursakkoord zijn wij niet betrokken en of vooraf geïnformeerd. De uitgangspunten die hierin staan worden dus 1 op 1 overgenomen. Of je het daar mee eens bent of niet is niet aan de orde. Het komt er op neer, je gaat erin mee als oppositie partij of niet. Andere keuzes zijn er nauwelijks tenzij met een stemverklaring. Nog belangrijker is dat de uitgangspunten in zowel het bestuursakkoord als de kadernota basis zijn voor de begroting 2023 en verder. Met andere woorden als je akkoord gaat als fractie dan stem je in zowel met dit raadsvoorstel alsmede de nog te realiseren begroting 2023 waar al deze zaken waarschijnlijk zullen worden opgenomen. Ben je het er niet mee eens dan kan je alleen tegen de begroting stemmen of een stemverklaring afleggen. Uit mijn inleiding voorzitter blijkt wel dat dit feitelijk een weg is die de CU niet wil gaan maar gedwongen door de keuzes gemaakt door de coalitie partijen kan het niet anders. Als u goed hebt geluisterd kunt u zelf de conclusie wel trekken dat het voorliggende Raadsvoorstel niet door de CU kan worden ondersteund. Jammer maar als je samen wilt optrekken is het geven en nemen in het leven en soms water bij de wijn doen. Nu is het eenrichtingsverkeer en kan ik als oppositie partij alleen maar voor of tegen stemmen zonder inbreng vooraf. Ik vraag mij af of de huidige coalitie dit allemaal vooraf heeft gerealiseerd. Wij zien het als CU nog steeds dat veel samen kan worden gedaan maar blijktbaar is dit niet het uitgangspunt van de huidige coalitie of vergis ik mij hierin?

Vanzelfsprekend roept het bovenstaande misschien wel vragen bij jullie op. Nou als fractievoorzitter wil ik best aangeven wat voor onze fractie niet acceptabel is in het bestuursakkoord en waar wat we de kadernota niet kunnen onderschrijven. Misschien komen hier antwoorden op vanuit het college en die zullen we dan ook afwachten om definitief te bepalen hoe en op welke wijze we zullen stemmen over de kadernota en bijbehorende stukken.

Als eerste de 4 miljoen euro voor de vitale centra die worden gehaald uit de vrije reserve en wordt afgezonderd. Voor ons is het volstrekt onduidelijk waarom nu ineens elk jaar een miljoen euro extra zonder een bijbehorend plan. In het verleden is er al 5 miljoen beschikbaar gesteld en deze is bij lange niet uitgegeven. Alleen Zevenbergen heeft een nieuw centrum, maar de overige kernen Klundert, Fijnaart en Willemstad wachten hier nog steeds op. Hierbij moet worden gezegd dat het plan van Klundert er al 7 jaar ligt en de anderen worden gemaakt. Dus wat onze fractie betreft, eerst afmaken wat we hebben toegezegd aan onze inwoners en pas aanvullende gelden beschikbaar stellen als er concrete plannen liggen. Om nu al in totaal 4 miljoen te halen uit de vrije reserves gaat ons veel te ver.

Een aanjager woningbouw voor de kleine kernen is ons inziens niet nodig. We weten welke plannen er liggen en in welke kleine kernen, die kunnen worden opgepakt binnen onze eigen organisatie.

Wij begrijpen dat er door de coalitie iets ingebracht is in het bestuursakkoord wat door de oppositie is genoemd. Ik doel hier b.v. op het preventief jeugdbeleid. Als we zien wat er in de kadernota nog meer aan extra middelen wordt gevraagd voor uitbreiding van FTE in het sociale domein, al dan niet tijdelijk en de bezuinigingsopgave die afgesproken is in de scan mens en maatschappij, vraag ik mij af hoe we de afgesproken bezuiniging gaan halen. Misschien zullen we die al dan niet geforceerd halen maar aan de achterzijde komen er zoveel personeelskosten bij dat uiteindelijk in onze ogen de verwachte bezuiniging naar beneden bijgesteld zal gaan worden.

Voorzitter, nu we het toch over de uitbreiding personeel tijdelijk en structureel hebben? Als je de beleidsarme kadernota leest dan kan je niet anders de conclusie trekken dat er alleen personeel bij moet. Wij als CU maken ons zorgen, niet alleen over de uitbreiding die nu gevraagd wordt, maar vooral als er volgend jaar wel een kadernota voorligt die niet beleidsarm is. Ik spreek niet over enkele FTE maar over meer dan 10, al dan niet tijdelijk. Gezien de krapte in de arbeidsmarkt is het voor ons de vraag of dit allemaal in te vullen is, maar bij accordering van het voorstel is dit wel de opgave waarmee het college aan de slag gaat.

De voorstellen over Energietransitie en klimaatadaptatie kunnen wij onderschrijven. De onderbouwing die hierbij is gedaan is duidelijk en acceptabel. Ik bedoel dan ontwikkeling 1 en 2 van de kadernota. Wel missen wij een passage over het stikstofbeleid. Hoe gaan we als Gemeente Moerdijk hier invulling aan geven en wat zijn de mogelijke kosten voor onze gemeente.

Verbaast zijn wij over de herinrichting van de Molenstraat en Doelstraat. Na de herinrichting van het centrum van Zevenbergen en de aanleg van de Haven is dit een forse tegenvaller die jarenlang doorwerkt in de begroting. Had dit niet eerder voorzien kunnen worden is dan de vraag? Is de Molenstraat niet een aantal jaren geleden al opgeknapt of vergis ik mij.

Onze fractie is van mening dat de gelden die nodig zijn voor herstel van de kade in Moerdijk moeten komen uit de beschikbare gelden die vrijkwamen na de onherroepelijk titel van het LPM. Een aanvullend krediet van 2,7 miljoen euro is dan niet nodig. De gelden vallen volgens het college buiten de scope maar maken wel onderdeel uit het totale project Waterfront. Met een beetje goede wil moet dit mogelijk zijn.

Voorzitter, inmiddels is de RIB over de uitkomst van de meicirculaire 2022 ontvangen. Uit deze circulaire blijkt dat onze Gemeente meer geld zal ontvangen vanuit het Rijk. De sombere vooruitzichten in de kadernota worden hierdoor wat afgezwakt, maar wij willen het college meegeven, kijk goed naar verdere ontwikkelingen, ook na 2023 voor zover dit kan. In ieder geval geeft dit voor 2022 en verder wat lucht.

Ik ga afronden, niet omdat er niets meer op te merken is, maar we hebben tenslotte maar 8 minuten.

Als laatste wat ons opviel en waar we zeker niet achter staan is het verschuiven van een groot aantal projecten. Kijken we naar blz. 33 van de kadernota dan zien we zo'n 10 projecten die worden doorgeschoven in tijd waarbij een aantal het gevolg is van uitloop van andere projecten maar het opschuiven de Randweg Klundert naar 2024 gereed, de school in Klundert naar 2028 (6 jaar na nu) is voor ons onacceptabel en niet uit te leggen aan de inwoners van Klundert. Zoals bekend zijn een aantal scholen in erbarmelijke staat en vervanging pas in 2028 is wat betreft de CU dan ook veel te laat. Waarom hierin schuiven? Er zullen wel weer gegronde redenen zijn maar bijvoorbeeld de aanleg van de Randweg is al een besluit uit 2012/2015. Ik denk dat het een open deur is dat we allemaal weten hoe een ieder hierin staat. Waarom dan niet doorpakken?

Voorzitter, zoals u heeft gehoord heeft de CU behoorlijk wat op- en aanmerking bij de kadernota waarin het bestuursakkoord is verwerkt. Ik wacht dan ook de reactie af van het college op het door ons gestelde.

Algemene beschouwingen t.a.v. de Kadernota 2023-2026

We doen het als gemeente goed. Financieel staan we er goed voor. Het van goed naar beter project van de organisatie werpt zijn vruchten af zoals we uit de accountantsverklaring kunnen opmaken.

De voorliggende kadernota is beleidsarm opgesteld zoals gebruikelijk in een verkiezingsjaar. De weergegeven acties zijn behoudend zoals je verwacht, maar wel goed.

Om de beleidsarmoe te compenseren is het Bestuursakkoord aan het raadsvoorstel toegevoegd, daarmee wordt dus ook een mening van ons gevraagd over dit akkoord.

Het coalitieakkoord "leggen Onafhankelijk Moerdijk, VVD Moerdijk en Moerdijk Lokaal de bestuurlijke ambities en beleidsprioriteiten voor de komende 4 jaar op hoofdlijnen vast".

Ook wordt gesteld "We vertalen het bestuursakkoord op een later moment in strategische doelen, operationele doelen en in middelen".

Het beschrijven in hoofdlijnen is zo goed gelukt dat er eigenlijk niets in staat.

Een van de weinige concrete zaken die erin staan is een onderwerp dat al jaren weerstand bij me oproept; het door vaarbaar maken van de Roode Vaart. Het is een typisch prestigeproject.

Laten we in deze duidelijke taal gebruiken en onze kader stellende taak invullen: Dit project heeft NUL sociaal aspect in zich. Daarmee is het een investering die volgens D66 in maximaal 10 jaar terugverdiend moet worden.

Volgens ons is dat met 30 miljoen investering al niet haalbaar laat staan met 100 miljoen. Als een beperkte scan dit doel niet als plausibel aangeeft zal D66 geen handtekening onder een € 50.000,= kostend onderzoek zetten.

Al met al zal D66 het Raadsvoorstel Kadernota steunen om het werk onderweg te krijgen. Maar daar wordt wel een stemverklaring aan toegevoegd dat deze steun uitdrukkelijk niet voor het bestuursakkoord geldt.

Ik wil het college en de coalitie oproepen snel en concreet werk te maken van de diverse uitdagingen waar we voor staan. Een paar daarvan wil ik hier aanhalen.

Ten eerste wil ik andermaal aandacht vragen voor de laaggeletterdheid. Eerst hebben we gezien dat een aantal zeer betrokken vrijwilligers zo weggezet werden dat deze afgehaakt zijn. Nu bereikt ons ook nog de mededeling dat Surplus zich uit de Taalmaatjes terugtrekt. Daarmee is in onze ogen de, voor de mensen met taalproblemen, laagdrempelige toegankelijke poot van de opzet verdwenen. D66 roept het college op maatregelen te nemen om de mensen met een laaggeletterdheid probleem actief te zoeken. We hebben geen behoefte aan meer foldertjes met informatie.

De participatie moet dringend verder uitgewerkt worden met de inwoners van de gemeente. Op het gemeentehuis wordt er hard aan gewerkt maar als je dan bij de dorpstafels aansluit of zoals gisteren boeren spreekt dan merk je dat er nog een marathon te gaan is.

De huisvesting hoef je eigenlijk niet aan te halen. Onze jongeren, de senioren, statushouders en arbeidsmigranten, velen staan te dringen voor woonruimte. Ook hier; de organisatie werkt hard maar links of rechts om, er zal een tandje bij moeten en dat met name voor de goedkopere en kleinere sector.

En dan onze aarde; CO2, Stikstof, Energietransitie, Fijnstof het komt allemaal bij elkaar. Wat me van de gesprekken met de boeren van gisteren bijgebleven is, is dat de aanwezigen mee willen in de ontwikkelingen, mee willen innoveren. Als die innovatie dan gefrustreerd wordt door het stroperige vergunningen traject, ook van de gemeente, dan is dat uiterst pijnlijk.

Ik wil afsluiten met positieve actie. Ons kadervoorstel is klein, ik weet, maar het kan, het kan snel en het levert direct voordelen op voor onze inwoners en voor het milieu op vandaar dat D66 het college oproept nog komend jaar Walstroom te realiseren in de haven van Willemstad.

Dank u.

**MOERDIJK
LOKAAL**

Kadervoorstel 1

Programma 2, thema bereikbaarheid en veiligheid

Kadervoorstel 'Onderzoek maatschappelijk draagvlak aanpassing verkeerssituatie haven Zevenbergen'

Voor en tijdens de gemeenteraadsverkiezingen gingen er veel stemmen op om de verkeerssituatie aan de haven te wijzigen. Het zou de veiligheid en toegankelijkheid van het gebied ten goede kunnen komen. Er zijn dus inwoners die vinden dat de verkeersveiligheid in het geding is in dit gebied. De één vindt dat de haven autovrij moet worden, de ander autoluw, maar er zijn ook mensen die helemaal niet vinden dat de situatie gewijzigd zou moeten worden.

De ontwikkeling van de haven van Zevenbergen is afgerond en een evaluatie van de verkeerssituatie lijkt ons daarom wenselijk. Het is onverstandig om de verkeerssituatie zomaar te veranderen, het veranderen van de verkeerssituatie zal namelijk ook gevolgen hebben voor het omliggende gebied.

Binnen het gemeentehuis gaan we ervanuit dat er nagedacht kan worden over mogelijke oplossingen. Maar aangezien dit onderwerp leeft onder bezoekers, direct omwonenden, indirect omwonende en ondernemers lijkt het ons wenselijk om hun mening daarin niet over te slaan. Het maatschappelijk draagvlak van de situatie is dus belangrijk.

Met dit voorstel willen we dit maatschappelijk draagvlak onder de genoemde doelgroepen uitvragen zodat het college een besluit kan nemen zonder inwoners, ondernemers en bezoekers daarin te passeren.

Besluit:

Te onderzoeken onder, o.a. bezoekers, indirect omwonenden, direct omwonenden en ondernemers of/en op welke manier de verkeerssituatie van de haven van Zevenbergen veranderd zou moeten worden.

- Het onderzoek representatief uit te voeren door een aantal scenario's aan deze doelgroepen voor te leggen en de uitkomsten te delen met de gemeenteraad d.m.v. een raadsinformatiebrief.

Moerdijk Lokaal

BBM/BBB Bondgenoot

H.M. de Ridder-van Oers

P. Stehouwer

In te vullen door de griffier

☐ Kadervoorstel is aangenomen / verworpen met ____ stemmen van OM, VVD, ML, BBM/BBB, CDA, PvdA, CU, D66 voor en ____ stemmen van OM, VVD, ML, BBM/BBB, CDA, PvdA, CU, D66 tegen

☐ Kadervoorstel is ingetrokken.

**MOERDIJK
LOKAAL**

Kadervoorstel 2 (programma 2, thema bereikbaarheid en verkeersveiligheid)

Kadervoorstel 'Visie openbare laadinfrastructuur'

Vanaf 2030 zullen er in Nederland geen auto's meer verkocht worden met een verbrandingsmotor die werken op fossiele brandstoffen. Er is afgesproken in het Klimaatakkoord dat vanaf 2030 enkel nog nieuwe elektrische auto's worden verkocht. Daarnaast ziet het er naar uit dat al vanaf 2025 zakelijke leaserijders alleen nog elektrische auto's kunnen kiezen. Het aandeel elektrische auto's op de openbare weg neemt in een rap tempo toe en zal in de komende jaren nog sneller toenemen.

Niet iedereen is in de gelegenheid om aan huis een eigen laadvoorziening te realiseren. Daarnaast is er een hele grote groep mensen die nog zeker een aantal jaar gebruik blijft maken van een auto met verbrandingsmotor. Dat brengt met zich mee dat er een transitieperiode zal zijn tussen enerzijds elektrische auto's en anderzijds auto's met een verbrandingsmotor. Er zal ruimte moeten zijn voor beide categorieën voertuigen.

Aangezien de bebording van parkeerplaatsen waar nu al elektrisch geladen kan worden onduidelijkheden met zich mee brengt, frustraties oproept bij weggebruikers en de parkeerdruk op sommige plekken al verhoogd is, is het wenselijk om een eenduidig beleid op de bebording te hebben. Zo is voor iedereen duidelijk waar geparkeerd kan en mag worden. Het is het onderzoeken waard of er ook geparkeerd kan worden door auto's met verbrandingsmotor op een plaats waar elektrische laden mogelijk is wanneer de parkeerdruk al hoog is; immers een lege plek zal de parkeerdruk alleen maar verder doen stijgen.

Op dit moment constateren wij ook dat de doorlooptijd van de aanvraag van een openbare laadvoorziening tot wel 8 maanden kan duren. Tegelijkertijd zien we andere gemeenten in Nederland met elkaar samenwerken om deze aanvragen zo snel mogelijk te verwerken. Hier valt dus winst te behalen.

Ook moeten we voorkomen dat we situaties creëren waarbij laadkabels straks over stoepen gelegd worden welke de veiligheid en toegankelijkheid van de openbare ruimte in het geding brengen. Hier zijn al innovatieve oplossingen voor die toegepast worden in andere gemeenten; De zogenaamde EV kabelgoottegels.

Het feit dat er een vraagstuk ligt rondom de capaciteit van het elektriciteitsnet en andere uitdagingen is ons inziens ook onderdeel van dit voorstel.

Tot slot willen we als gemeente Moerdijk een duurzame gemeente zijn en inwoners stimuleren om duurzame keuzes te maken.

Besluit:

In 2023 een integrale visie openbare laadinfrastructuur op te stellen en de financiële effecten hiervan op te nemen in de meerjarenbegroting.

Moerdijk Lokaal

BBM/BBB Bondgenoot

D66

H.M. den Ridder-van Oers

P.Stenhout

G.Wiers

In te vullen door de griffier

- ☐ Kadervoorstel is aangenomen / verworpen met ____ stemmen van OM, VVD, ML, BBM/BBB, CDA, PvdA, CU, D66 voor en ____ stemmen van OM, VVD, ML, BBM/BBB, CDA, PvdA, CU, D66 tegen
- ☒ Kadervoorstel is ingetrokken.

Kadervoorstel 3

Programma 3, thema veiligheid

Onderwerp: Kadervoorstel 'Brandweerkazernes conform arbeidsomstandighedenwet'

Sinds 2021 staat er al een bedrag gereserveerd op de algemene reserve om een aanpassing te doen aan diverse brandweerkazernes zodat deze voldoen aan de arbeidsomstandighedenwet en de beleidslijn veilig en gezond werken. Deze middelen zijn tot op heden nog niet besteed. Daarnaast blijkt het nodig te zijn om het bedrag op te hogen voor andere onderhoudswerkzaamheden. Het is belangrijk dat de kazernes van de brandweer in orde is en veilig zijn. Daarom heeft dit voorstel hoge prioriteit.

Ondanks alle onduidelijkheden die er bestaan over hoe en op welke manier de brandweer in de toekomst georganiseerd zal zijn is er geen enkel excuus om de kazernes niet te onderhouden en/of niet aan de wetgeving te laten voldoen. De kazernes zijn een verantwoordelijkheid van de gemeente zelf.

Besluit:

In 2023 alle brandweer kazernes van de gemeente Moerdijk minimaal in orde te maken conform de arbeidsomstandighedenwet en de beleidslijn veilig en gezond werken, en de financiële effecten daarvan te verwerken in de meerjarenbegroting.

Moerdijk Lokaal

H.M. den Ridder-van Oers

In te vullen door de griffier:

- ☒ Kadervoorstel is aangenomen / ~~verworpen~~ met 13 stemmen van ~~OM~~, VVD, Moerdijk Lokaal, BBM/BBB Bondgenoot, CDA, ~~PvdA~~, CU, en D66 voor en 9 stemmen van OM, ~~VVD~~, Moerdijk Lokaal, ~~BBM/BBB Bondgenoot~~, CDA, PvdA, ~~CU~~, en ~~D66~~.
- ☐ Kadervoorstel is ingetrokken / aangehouden.

Kadervoorstel 4

Programma 3, thema veiligheid

Onderwerp

Uitbreiding van het aantal gemeentelijke toezichthouders/handhavers ~~met 5 FTE tot 10 FTE.~~

Maatschappelijk doel

Een veilige, prettige, schone en ordentelijke leefomgeving voor alle inwoners van de gemeente Moerdijk.

Waarom is dit doel van belang

Inwoners ervaren hinder van kleine criminaliteit, afval dumping, hondenpoep, fout parkeren, snelheidsovertredingen, geluidsoverlast, verwarde mensen en/of verstoringen van de openbare orde. Om het bereiken van het maatschappelijk doel te bevorderen zijn meer toezichthouders nodig. Die zoveel als mogelijk op straat zijn.

Wat mag het kosten

De werkgeverskosten ~~van 5 aanvullende handhavers~~ in schaal 6 bedragen in totaal circa 250.000,- per jaar.

Besluit

Gelet op bovenstaande besluit de gemeenteraad van Moerdijk het college op te dragen in de begroting 2023 op te nemen: de uitbreiding van het aantal toezichthouders/handhavers ~~met 5 FTE.~~ De extra kosten worden gedekt uit de stelpost voor nieuw beleid.

VVD

G. Vos

In te vullen door de griffier

☒ Kadervoorstel is aangenomen / verworpen met 21 stemmen van OM, VVD, ML, BBM/BBB, CDA, PvdA, CU, D66 voor en 1 stemmen van ~~OM, VVD, ML, BBM/BBB, CDA, PvdA, CU, D66~~ tegen

☐ Kadervoorstel is ingetrokken.

Kadervoorstel 5: Walstroom voor Willemstad

Programma 1, thema energietransitie

Kennisgenomen hebbend van:

- de Kadernota 2023 – 2026;
- het Bestuursakkoord 2022 – 2026;
- de plannen t.a.v. de energietransitie en klimaatadaptatie.

Overwegende dat:

- de gepresenteerde energietransitie plannen naar binnen gericht zijn: de gemeente investeert maar krijgt ook alle baten;
- de klimaatadaptatie weer veel communicatie en oproepen aan derden bevat;
- er geen aandacht is voor de Fijnstof- en Stikstof problematiek;
- er al een paar jaar een wens op tafel ligt die een passende reactie op bovenstaande vormt;
- de diesel generatoren van schepen notoire vervuilers zijn;
- zelfs het havenbedrijf Moerdijk al walstroom voor de aanmerende schepen realiseert;

Besluit:

In 2023 walstroom te realiseren voor de riviercruiseboten aangelegd in de haven van Willemstad, waarbij gebruik van die walstroom verplicht wordt gesteld. En daarna de walstroom voorzieningen uit te breiden naar de rest van de haven in de vesting.

D66

G. Wiers

In te vullen door de griffier

☒ Kadervoorstel is ~~aangenomen~~ / verworpen met 6 stemmen van ~~OM, VVD, ML, BBM/BBB, CDA, PvdA, CU~~, D66 voor en 16 stemmen van OM, VVD, ~~ML~~, BBM/BBB, CDA, ~~PvdA~~, CU, ~~D66~~ tegen

☐ Kadervoorstel is ingetrokken.